

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Szerkesztőség:
Kossuth-utca 166 szám, Falcione-féle ház.
Kiadóhivatal.
Oblát Karoly könyvnyomdája, Kossuth Lajos-utca.

Felélős szerkesztő:
Dr. ALFÖLDY ÁRPAD.

Egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1 frt 50 kr
Egyes szám ára 8 kr.
Naptartóknak: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Egy negyed évre 1 frt
Megjelenik minden vasárnap és esztőtörtékn.

Gromon Dezső jubileuma.

A fővárosi lapok a következőkben írják Gromon Dezső jubileumáról.

Szeretettől, ragaszkodástól áthatott ünnepet ült november 10-ikén a magyar honvédelmi miniszterium tisztviselői kara, élén első tisztviselőjével: báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszterrel.

Gromon Dezsőnek, honvédelmi miniszterium kitűnő államtitkárának ünnepe a mai nap, a ki immár tizenöt esztendeje dolgozik az első sorban a magyar honvédség intézményének kiépítésében. Alig van intézményünk, melynek élére, miként a honvédségnek, oly szerencsés érzékkel megválasztottuk volna a vezető férfiakat; és alig van intézményünk a melynek élén az áldásos munkálkodást kifejtő, hivatott vezetők a sors kegyessége folytán oly buzomosan munkálkodhattak volna üdvös terveik és eszméik végrehajtására.

Alig néhány hete csak, hogy csendben, kerülve a feltűnést és nyilvánosságot, báró Fejérváry Géza a miniszter ülte meg a honvédség szolgálatában kifejtett munkásságának 15 éves ünnepét. Akkor Gromon Dezső államtitkár volt az, a ki szívből jövő, meleg szavakban fejezte ki a tisztviselői kar köszönetét a szeretetért és buzgalomért, a melylyel dédelgetett nemzeti intézményünk kiépítésében a miniszterium vezetője jár legelőbb. Ma néhány héttel később báró Fejérváry Géza, államtitkárja munkásságának leghivatottabb mérlegelője fejezte ki hálás köszönetét első munkatársára, a ki tizenöt éven át oldala mellett dolgozott és kivette részét mind abból a fáradtság munkából, a melynek árán a honvédség odafejlődött, a melynek azt ország-világ előtt büszkén, önérettel valhatjuk.

Gromon Dezső mögött hosszú, a közügyek szolgálatában befutott pálya van. Bács megye főispánja eminens szerepe volt a nemzetközi mozgalmak elcsendesítésében és a délmagyarországi árvízveszedelem lektüzdésében. 1880-ban, a mikor a főispánságtól visszalépett a király a Szent-István-rend keresztjével tüntette ki őt Mint képviselő, a mentelmi bizottságnak volt elnöke mindaddig, míg Fejérváry Géza bárót ő Felsége a honvédelmi tárcza a vezetésével meg nem bízta. Az új miniszter felismerve

Gromon Dezső kiváló képességeit, csakhamar felajánlotta neki miniszteriumában az államtitkári méltóságot, a melyet immár másfél évtizede tölt be az ország hálás elismerésére méltóan. Államtitkári működése alatt több ízben érték Gromon Dezsőt a legelismertebb és legmagasabb királyi kitüntetések. Előbb a II. osztályú vaskorona-renddel, majd a belső titkos tanácsosi címmel, végül pedig a Ferencz József-rend nagykeresztjével fejezte ki neki a Felség elismerését tevékenysége iránt.

Gromon Dezső államtitkár a magyar parlamentben a tovarisovai kerületet képviseli. Ritkán halljuk szavát, hiszen csupán honvédelmi kérdésben szólal fel, ezekben a kérdésekben pedig a hibáztató, elítélő kritikának alig enged teret az ő és minisztere tevékenysége. A tavaszi költségvetés plenáris tárgyalása alkalmával br. Fejérváry betegsége folytán Gromon Dezső képviselte a honvédelmi tárczát a parlamentben, a mely azzal fejezte ki előzékenységét az államtitkár iránt, hogy ugyszólván felszólalás nélkül alig egy óra alatt megszavazta az előirányzatot.

Az ünnepélyről szóló tudósításunk a következők:

Ma ünnepelte Gromon Dezső államtitkárára való kinevezetelésének tizenötödik évfordulóját.

Néhány héttel ezelőtt volt báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter tizenöt éves jubileuma. Egész csendben ünnepelték a honvédelmi kormány tiszti és tisztviselői kara csak egy csinos művészi rajzokkal ékes emléklappal fejezte ki a miniszter iránt való szeretetét neki szóló szerencsekívánatát.

Épp ilyen csendes volt a mai ünnepély is.

A miniszter a honvédelmi miniszterium tiszti és tisztviselői karának egyegy képviselője kíséretében üdvözölte első munkatársát, átadta a tisztviselői kar emlékkönyvét, az ünnepelt államtitkár megköszönte, azután kezdődött a munka ott, a hol tegnap elhagyták. Közbe-közbe jött egy kegyelmes ur, egy méltóságos ur, azután egy sereg táviral mind-mind üdvözlöt hozott az ünnepelt államtitkárnak, a ki ma is ott dolgozott az íróasztal mellett, mint rendesen.

Az üdvözlés déli fél tizenkettőkor volt. Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter Lahner Győző altábornagy és

Gruz Albert miniszteri tanácsossal együtt átment az államtitkár hivatalos helyiségébe s a következő szavakkal köszöntötte Gromont:

A mai napon telt be tizenötödik éve, hogy ő Felsége a király a magyar királyi honvédelmi miniszteriumba államtitkárnak legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott. En tizenöt év előtt is, régtől fogva a legőszintébb tisztelőd voltam és ez a tisztelet, látván a te kiváló tulajdonságaidat, lapasztalván a te jeles képességeidet és szorgalmadat, napról napra fokozódott. De ez alatt az idő alatt a te pártatlan igazságszerelened mást is megszerzett neked: a mi munkatársainknak, a honvédelmi miniszterium tiszti és tisztviselői karának tántoríthatatlan ragaszkodását, igaz szeretetét. Őszinte szerencsekívánatomat és munkatársaim üdvözlését vagyunk itt nálad tolmácsolni. Tudjuk, hogy a mint én, úgy te sem szereted a zajt, a pompát, azért csak háman jöttünk a miniszterium képviselőtársaságával az irással fejezzük ki legőszintébb üdvözlésünket, szerencsekívánatainkat. S a mikor ezt neked átnyujtom, arra kérélek, hogy a meddig én itt vagyok s a magyar honvédelem ügyét én vezetem, támogass továbbra is jeles szakképzettséggeddel ügybuzgalommal. S arra kérjük mindnyájan az egek urat, hogy téged jó egészségedben, erőben a magyar haza és a honvédség javára nagyon sokáig éltesen.

Beszéd közben a miniszter átadta a gyönyörű ornamentikával, zémánczozással diszített kötésbe foglalt emlékkönyvet, a melynek első lapján kaligrafikus irással a következő sorok olvashatók:

Nagyméltóságú Vajszkay és Bogayóki Gromon Dezső honvédelmi államtitkár urat, államtitkárságának 15-ik évfordulója alkalmából: mélyen átértett tiszteletének és hálás szívből fakadó szeretetének őszinte jeléül igaz örömmel tiszteletteljesen üdvözli a m. kir. honvédelmi miniszterium tiszti és tisztviselői kara.

Budapest, 1899. november hó 10-én. A második oldalon s a többi lapon az aláírások következnek, a melyeknek sorát báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter neve nyitja meg.

Gromon Dezső államtitkár a miniszter üdvözlő beszédére a következőképpen felelt:

Nagyméltóságod megjelenése rám nézve a mai napon kiváló kitüntetés.

Nem volt, de nem is lesz államtitkár, a ki 15 éves munkálkodása jutalmául abban a nagy kitüntetésben részesül, a miben engem most részesítenek, hogy nagyméltóságod személyesen a helybeli munkatársak kiküldöttjeivel egyetemben nekem szerencsét kíván. De csakis nagyméltóságodnak lovagias és nemes érzelmei voltak képesek érdemeimet, ha vannak ily leereszkedő és kitüntető formában megjutalmazni, a miért legforróbb köszönetemet tolmácsolni alig is tudom.

Önök pedig, tisztelt uraim, — folytatta Lahner altábornagyhoz és Grutz miniszteri tanácsoshoz fordulva — vigyék el az én üdvözlőmet jó kívánásaikat ezen a kedves módon kifejező munkatársainknak, mondják el, mint szem- és fültanuk, a mit itt hallottak és mondják el, hogy könnyű volt nekem a nagyméltóságának a megelégedését, szeretetét kinyernem, mikor működésomban az önök odaadó támogatására mindig számíthattam. Köszönöm a szíves ovációit, munkatársaim támogatását ezután is szeretettel kérem.

Ezzel vége is volt az ünnepségnek s egy sereg személyes üdvözlés következett.

Ezeknek sorát Bolla altábornagy nyitotta meg, a ki a honvéd főparancsnokság szerencsekívánatait is tolmácsolta egy héttágu küldöttség élén. Azután báró Dániel Ernő, volt kereskedelmi miniszter, Perczel Dezső, a képviselőház elnöke, Klobucsár, Valentin altábornagy jöttek.

Egész halom üdvözlő távirat is érkezett.

Gromon Dezső rendkívül melegsivű, jótékonyagra mindig kész ember, s kerületében is, Budapesten is, szülőföldjén is, egész sereg szegény népszerűl évről-évre az ő támogatására. A palánkaiak megemlékeztek a mai napon jötevőjokről s a következő távirat érkezett tőlük:

Az Isten tartsa meg nekünk kegyelmes urunkat még igen soká. 123 család nevében Kuhn József és Fenter Péter.

— Egyik legszebb, legkedvesebb emléke az a mai napnak — mondotta Gromon, a táviratot mutatva.

Lakbér viszonyok Zomborban.

Elmult november elseje, az általános költőzködésnek, lakás váltóztatásoknak vége szakadt.

Egy kis népvándorlást okoz a november és május elseje városunkban is. Megváltozik az utcák képe, más alakok kerülnek ki az egyes házakból, más élet indul meg helyenként. Zongora stb. szó halatszik oly házakból, ahol eddig a csend és nyugalom honolt. Viszont ünnepi csend áll be abban a külvárosi kis utcában, honnan egy kovács, bádogos, vagy lakatos elköltözött.

Jót is tesz ily kisebb változás, keverednek, ismerkednek az emberek. Fejlődik a társadalmi élet. A kovácsok, a bogánrok, meg a zongore tulajdonosok osztályában egyaránt.

Rendben is volna így minden, ha ez a novemberi költőzködés más tapasztalatokat nem nyújtott volna ismét.

Az utcán járva, nagyon sok házon

díszlik még ott! Az a bizonyos, már megfakult cédula, hogy: „Ezen ház”, vagy „lakás kiadó”.

Végig járva városunk utcáit, a legelőkelőbb helyeken találkozunk ily fölliratu cédulákkal. Azt is tapasztaltuk, hogy a legújabb építkezési házaknál legsűrűbben lehetünk ilyenek.

Gondolkodába ejt ez a körülmény. Sok úri lakás épül, sokkal több mint kell, vagy nagyon drágák ezek az új lakások s azért maradnak üresen.

Erre a két alternatívára jutottam. Már most kutassuk, melyik eset áll fenn?

Zomborban, — eltekintve a nagyszámú földbirtokos, kereskedő és intelligens iparos osztályból, akik jórészt saját házaikban laknak — körülbelül hatszáz tisztviselő család lakik.

Ezen nagy szám czafolja meg az első eshetőség fenntartását. Zomborban nem hogy sok úri lakás volna, hanem nagyon is kevés van. Lesve várják, míg valamely jó lakás kiütül.

Lássuk a másik alternatívát! Drágák a lakások. Óh nem. Bár átlagos számitással minden szobára száz forint esik. T. i. egy szobás száz forint, két szobás két száz forint, három szobás háromszáz forint és így tovább. Ez az átlag ár sem sok.

A háztulajdonosok mondhatják meg, hogy igazam van. Mert nincs az a ház, amelyik — ha csak nem adómentes — 4-5-százaléknál többet jövedelmezne.

Tehát ez a feltevés sem áll. Ugy akkor, mi az okozója annak, hogy a legszebb lakások, egész házak üresen maradtak, s tulajdonosuk a befektetett tőkájének kamatját nem élvezheti.

Az! hogy a városunk lakást kereső részének, a tisztviselő osztálynak, kevés a lakbéré.

A nagy lakások üresen maradnak, mert azok a főtisztviselők, akiknek ha természetben kapnának a lakást, 4-5, esetleg 6 szobás lakás járna, két-három szobás lakásban vonják meg magukat, mivel nem képesek lakbérükből nagyobb lakást bérelni.

Ezzel kiszorítják a helyükből, vagy a konkurrenciával a kisebb javadalmazású tisztviselő lakását is megrágtatják.

Ezek pedig amazok példáját nem követhetik, mert nádfedeles paraszt házikókban csak nem lakhatnak, kénytelenek a drága lakás miatt nyomorogni.

Amit egy intelligens tisztviselő a saját maga és családja kényelmére igényelhet az a három szobánál kevesebb alig lehet. Három szobás lakás pedig háromszáz forint. Hogy képes háromszáz forintot lakbérére adni a 6, 7, 8, kilencszáz forintos tisztviselő, akinek a lakbéré 180-150 ft. Vagy az a vármegyei és városi tisztviselő, akinek lakbéré 100-150 ft-nál nem több. Okvetlen a fizetéséből kell pótolni, s aztán a lakbér miatt hónapokon át nyomorog.

Ez az oka annak, hogy sok első rangú lakás marad üresen.

Ezen pedig csak úgy lehet segíteni ha Zombort is abba a lakbér osztályba emelik, amelyben Újvidék és más hasonló városok vannak, s annak megfelelőleg a vármegyei és városi tisztviselők lakbér illetményét is szabályozzák: akkor megszűnik az eddigi tarthatatlan állapot.

Akkor a hivatali magas ranggal ellátott tisztviselő néki megfelelő lakást keres s a háztulajdonos, aki a város szépitési szempontjából is új házat épít, megkaphatja a befektetett tőkájének jogos kamatját.

Városunknak a II-ik katonai lakbér osztályba való helyezése iránt vegyes bizottság előtt folytatás is pár év tárgyalások, de eredményre azok nem vezettek.

Itt volna a legfőbb ideje, hogy az akkor netán támadt akadályok elháríttassanak,

s egy újból ily czélből összehívandó bizottság hozandó határozatával segítsen ezeken a bajokon.

M—s.

Hírek.

* **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Szudárovits Ben-dek joggyakornokot az újvidéki kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

* **Cimadományozás.** A király Kórény-Sehek Vince az újvidéki kir. kath. főgimnázium r. tanárának a tanügyi terén szerzett érdemei elismerésül a főgimnáziumi igazgatói címet adományozta.

* **Gromon Dezső jubileumához.** A mint utólag értesülünk, Bács-Bodrogh vármegyéből is igen sokan üdvözölték Gromon Dezső államtitkár jubileuma alkalmából. Különösen Tovarisoja járt e tekintetben elől. Palánkáról a következő aláírás sürgöny keltett feltűnést: A 128 palánkai szegény.

* **Magán menő vizsgálat Zomborban.** A zombori szolgabírói járás magán menőinek a vizsgálatára folyó hó 8-án ment végbe, a következőkből álló szakbizottság előtt: Fernbach Károly, megyebizottsági tag elnök, Tárazay Dezső járási főszolgabíró, Fabianits Béla, bajai méneskari százados, Falcione Lajos m. biz. tag, Pitz Albert várm. állatorvos. A szép számmal elővezetett magán menőket közt gyönyörű példányok is voltak láthatók.

* **Erzsébet liget.** Serényen folyik a vármegyei ház melletti, megboldogult „Vásártér”. A friss hantolások már sejteni engedik, hogy — mint lesznek az egyes figurák, virággyűjtemények, utak elrendezve. A ligetnek a kocsiút felőli részét erős tölggyfa korlátokkal veszik körül, hogy az esetleges behatolásoktól megvédjék. Ezeket a korlátokat a vásártérről hordják, ahol a czélszerűtlenek bizonyult lövésár állás berendezéseiből nyerik. Szép lesz az „Erzsébet-liget” nagyon, csak az idő kedvezzen a munkának, hogy az befejezhető legyen.

* **A vásártér kikövezése** tökéletesen elkészült, sőt már két pénteken ott is tartották a betévesítést. Jó, nagy munkát volt ez. 10.800 □ 2 méter területet burkoltak be hasított mészkövel. Elkészült már a vármegyei ház háta mögötti kocsi ut kövezet is, s ezzel el lett osztalva a gazdák és földművesek minden aggálya, amelylyel a vásártér, illetve a gabona piac kihelyezésével szemben voltak, mert kitűnő uton juthatnak kocsiikkal a piacra, a legkedvezőtlenebb időben is. A gyalog járónak sem lehet szavuk, mert aszfaltjárda vezet egészen ki a piacig, a Dekker házig. A Kossuth-utcai kereskedők pedig vigasztalódjanak, mert akinek, amire szüksége van bejön az érte, akármennyire is van a piactól. Legfeljebb lesz ideje az uton megmondani, hogy annál a kereskedőnél vásároljon, akinek jó a portékája is, meg a mértéke is. Ezzel pedig csak az igazság nyer.

* **A Zombor sz. kir. városi könyvtár egyesületben** lemondás folytán megürült könyvtárállás mért ez évben betöltendő. Ezen állásért nők és férfiak egyaránt folyamodhatnak f. évi december hó 1-ég, írásban vagy élőszóval Dr. Falcione Nándor könyvtárigazgatónál, a hol a javadalmazás és kötelezettségek felül is tájékozás nyerhető.

* **A Zombori ügyvéd-egylet választmánya** ma délelőtt 10 órakor ülést tart elnökének Szilágyi Mórnak lakásán.

* **Vandalismus.** Amikor a nép vándorlás idejében Gelimmer vad hordái végig száguldtak közép és nyugat Európa

virányain, pusztítottak mindent, amit utokban találtak. Legnagyobb előszeregettel az akkori kor haladásának, vívmányainak estek neki. Bestiális vadsgárdák durva, műveletlen lelkületük mentette. De vajjon mi menti a mi vandáljainkat, kiknek hordát egy ismeretlen Gellimer vezeti? akik éjjelen abban keresik és lelik örömlük, hogy a házak falát, ablak- és kapufáit pusztítják, moeskolják. És vajjon mi menti azoknak a barbároknak a dolgát, a kik a korzó és a bajai ut pászitját szegélyező sodrott ezink szalagok eltépésében lelik lelki örömlüköt?? Semmi! Vagy igen! A kellő felügyelet hiánya. De hiszen, nem állhat minden ily barbár háta mögött egy egy rendőr! Ez nem is lehet. Hanem az megsejlekedhet, ha a rendőrség egy ily alakot elcsip, büntesse meg azt úgy, mint Gellimert, amikor elfogták. Tegye vaskalczkába, hogy a közmegvetés örje, s hogy társai megrettenjenek. Oh Gellimer! te nem haltál meg, szellemed még most is, örökké él.

* **Faeladás Karavukován.** A kincstár a karavukovári felsőerdő 16-ik tagjában levő faanyagára tuskó irtási kötelezettséggel árverést hirdet, melynek határnapja folyó évi november hó 13-ára, azaz a holnap napra tűzött ki. Az árverési feltételek az apatini erdő gondnokánál tekinthetők meg. Az irtás végső határ ideje 1900. évi március 1-je.

* **Az idők jele.** Ó-Morovicza községben f. hó 18-án töltetik be választás útján az üresedésben levő községi jegyzői állás, arra az alkalomra a községi képviselő testület egy része alábbi felhívást boesátotta ki: Polgártársak! Köztudomású, hogy Ómorovicza községben üresedésbe jött jegyzői állás legközelebb választás útján lesz betöltve. Polgártársak tömörülünk! s követeljük a törvényben is biztosított tiszta szabadválasztási jogot, hisszük, hogy az irányadó felsőbb hatóság Ómorovicza község közönségének ezen általános óhaját méltányolni fogja. Üzölünk és törekvünk tiszta és ment minden politikai szinezetű. De mert a közlakosságban van a községi jegyzőjével minden ügyében bajában legtöbbször érintkezése; óhajtuk és kívánjuk a felsőbb hatóságtól, hogy a tiszta szabad választásnak szabad folyást engedjen, a közönség nevében kívánjuk, hogy jelöljünk Simon János a vála zásnál jelöltesék. Előre is jelezzük, hogy a szabad és tiszta választás korlátozása ellen az ország színe előtt a parlamentben keresünk orvoslást. Több községi képviselő.

* **Bács-megye a vicinalisoknak.** A kereskedelmi miniszter november 9-ikén a képviselőház pénzügyi bizottsága elé kimutatást terjesztett azokról a subvenciókról, a melyekkel egyes vármegyék, illetőleg utadálapjai a területükön átvonuló vicinális vasutakhoz járultak. E kimutatás szerint Bács-Begye 1,420,00 forintot adott a vicinalisoknak.

* **Hulla a kutban.** A szapári uton, egy ház udvarának a kútjában tegnap, szombatn reggel egy foszlasnak indult emberi hullát találtak. A városi közkórházba szállították.

* **Vidéki városok idegenforgalma.** Régi óhaj már és ezt a vidéki sajtó rég hangoztatja, hogy a vidéki városok idegenforgalma az államasutak segítségével növeltesék, és hogy a nagyközönségnek Magyarország megismerésére alkalmat adjanak. A vasuti díjszabás ugyan igen olcsó, de mióta a nagy családok következtében kimondották, hogy a tizenegyedik vonalszakaszú jeggyel az utazás megszokottan nem lehet, azóta bizonyos tekintetben megdrágult. Így azután az utas, aki valamely környéken szét akar tekinteni, nem szallhat ki az egyes állomásokon és így történik, hogy az Erdélybe,

a Tátrába, az Aldunára s Fiuméba rándulók a közbeeső nagy városok idegenforgalmát nem emelik, s hogy olyan városok is, mint Szeged, Temesvár, Arad, Debrecsen, Miskolcz, Kassa, Pécs, Szabadka, Zombor, Zágráb, a turisták nagyrésze előtt ismeretlenek maradnak. Arról természetesen, hogy a ma használatban levő tizenegyedik zónájú kőregjegyekkel az utat több ízben meg lehessen szakítani, szó sem lehet, mert a régi családok még nagyobb mértékben megismétlődének. Am annak a lehetősége, hogy újajta turistajegyeket kibocsíjanak, zárva van. Az ilyen turistajegyeket a kitűnő svájci példára könnyű szerrel meg lehet csinálni. Semmi sem kell más hozzá, mint az, hogy négy oldalas könyveske alakú jegyeket nyomassanak, s azokat arczképpel ellátva kiadják. Az illető turista, aki ilyen jegyhez akar jutni, ezen kartonra ragasztott arczképét beszoalgtatja. Ezt az arczképet a jegyre ragasztják, lebélyegezik aláírják és kiadják. A vasut nem veszt vele, a közönség pedig a nagyobb vidéki városokkal nyer.

* **Uj törvényszéki elnök.** A király Ringhofer Lajos szabadkai ügyész az ujvidéki törvényszék elnökévé nevezte ki.

* **Miként lehet a táviratok elveszése és elferdítése ellen védekezni?** Az állam kincstár a Táviratüzleti Szabályok 6 ik §-a értelmében nem vállal felelősséget és jótállást azon károkért, melyek a táviratok elveszése, elkésése, vagy elferdítése következtében támadhatnak. Gondoskodik azonban arról, hogy a táviratüzlet közönség táviratainak kézbesítéséről a címzett hozzájárulása nélkül meggyőződhessék illetve táviratát az elferdítés ellen biztosíthassa. Minthogy e módokat a nagy közönség, a mint a tapasztalat mutatja nem igen ismeri, azokat a közönség érdekében alább közöljük. 1.) Ha a táviratot küldő egyén akar meggyőződést szerezni, hogy távirata tényleg kézbesített-e, ezt kétféle módon érheti el. Nevezetesen kaphat erről értesítést távirati uton vagy postán. Előbbi esetben táviratának czime elébe (P. C.) jelzőt ír és a távirati értesítésért 10 szavu távirat díjának megfelelő összeget fizet; utóbbi esetben pedig a czim elébe: „(P. C. P.)” jelzőt ír és a postai értesítésért 25 krt fizet. 2.) Ha táviratát az elferdítés ellen kívánja biztosítani a czim elébe: „(T. C.)” jelzőt ír, mely esetben távirata tartalmát az összes kezelő hivatalok egymás közt összeolvasás által egyeztetik. Az összeegyeztetésért az eredeti távirat díjának 1/4 részét kell fizetni.

* **A bajai polgármester fizetésének felemelése.** Csütörtökön tartott közgyűlést Baja törvényhatósága Sehnausz Endre főispán elnökléte alatt. A polgármesteri jelentés tudomásul vétele után a közgyűlés huszonöt bizottsági tag indítványára egyhangulag elhatározta, hogy a polgármesteri fizetést 1900. év január hó 1-étől 2400 forintról három ezer frtra emeli.

* Lapunk könny nyomdájában egy tanoncz felvétetik.

† **Nekrológ.** „Pusztulunk, fogyunk, veszünk!” — Folyó hó 5-én d. u. 4 órakor temették a gombosi ősi polgárcsaládok egyik tős-gyökeres „benszülött” és nem „gyütt-ment” magyar alakját: zsitva gyarmati és győri György János, 61 éves korában. A boldogult régi köznemesi ivadékból származott, mint a többi helybeli számos tekintélyes György családok. E származásra mindig büszke is volt. Még a követelések névjegykönyvébe is a „régí nemesi jussom” vetette fel magát s ősi joga mindenkor tisztelettel akceptáltatott is, jóllehet, a kurucok gárdáját szaporította. Mióta a bácskai községi rendőrség

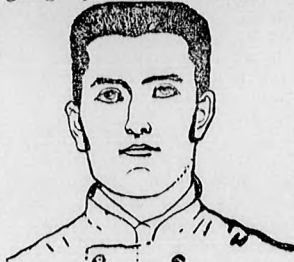
intézménye életbe lépett, ő volt a helybeli egyesítt bel- és mezői rendőrség választott vezetője. E tisztében, mint régi katonai viselt oly pontosan és lelkiismeretesen járt el, hogy Haan járási rendőr felügyelőnk őt a minta őrsvezetői cím-mel tiszteelte meg és őrsre fizetése javítását is előmozdította a községnél. Buzgóságából a boldogult a személyzet csekély-ségét pótlandó, saját egészségét is föl-aldozta. Az utóbbi időben erős lábfájása miatt a szolgálatától alól is fölmentetett. Ennek dacára szigorú lelkiismeretessége nem engedte, hogy egészen tétlenül legyen, azért két heti betegsége óta éjjel-nappal állandóan a rendőriaktanyában tartózkodott; hogy mint mondá — legalább az írásbeli teendőket végezhesse. Folyó hó 4-én reggel 9 órakor az udvarra kívánszorogva: szívszélhűdés érte, összerogyott, honnát úgy viték be a laktanyába s az éppen jelenlevő Dr. azonnal orvosi kezelést alá vette, de megállott szívverését már nem hozhatta többé működésbe; a mindenki által tisztelt és becsült „János bácsi” pár perc alatt kiszívedett. Szegény, e napra már a rendőrök szolgálatát is kiirta. Ez is mutatja, mily kiméretlen volt ön maga iránt és mennyi lelkiismeretes közszolgálatában. Halálának híre csakhamar bejárta az egész községet, mindenütt igaz részvételt, sajnálkossággal és lesújtó fájdalommal vették tudomásul. Szinte lehetetlennek tetszett a jó ember, becsületes polgár, a lelkiismeretes, kötelességteljesítő közszolgálatbeli egyénnek eme megrendítő, váratlan halála. Temetésén az egész község nepe megjelent személyvalogatás nélkül. Testületileg ott volt: az előljárásság, a halotti társulat, mely a temetését rendezte, a rendőrség, esendőrség, „a nemzeti kaszinó”, melynek tagjai gyászénekkart rögzítőztek szeretett tájgársuk felett s elzengették fájdalommal „Békén nyugodjál esendes, hű sírodban, ránk munka vár még itt e földi honban!” „Legyen neki békés és üdvös a sir nyugalma!”

* **A személyhajózatok beszűntetése.** Az I. cs. kir. Duna-őzhajózási társaság az alduna alacsony vizálása következtében e hó közepén beszűnteti személyhajózatát. Utolsó menet: Budapestről Moldvára november 7-én, Moldvaról Budapestre nov. 13-án, Budapestről Mohácsra nov. 16-án és Mohácsról Budapestre nov. 19-én. Az alacsony vizállás miatt Apostag állomás már most be lett szüntetve s e postahajók Orsova, Turn-Szeverin helyett már csak Moldvaig közlekednek.

(A testi bajok, betegségek, különösen az őszi nedves, hideg időjárással lépnek fel meghűlésre következtében. Ezek gyors ellensúlyozására szükséges, hogy gondoskodjék minden család oly nazi szerről, mely e bajok enyhítését, gyógyítását eredményezi. Ilyen, valóságos házi áldást képező, elismert rendkívül jó hatású szer a Brazay Kálmán sóborszesze, melynek használata sok ezer bizonylat szerint gyors enyhülést és gyógyulást eredményez meghűléses esetekben. Nátha, fejfájás, osz és köszvény ellen bedörzsölés, fül vagy fogszagatásnál vattára öntve bedugas, szemkatarusnál a szemhéj bedörzsölése és vízzel keverve a szembe csöpögtetése által köztudomás és elismerés szerint rendkívül gyors és jóhatása van. — Brazay Kálmán sóborszeszét más készítményektől az üvegen látható címkekről lehet megkülönböztetni, melyen Brazay Kálmán, Múzeum-körút 23. szám alatti hazának képe s a 19. és 20. védjegy szám van feltüntetve.

(A lidércnyomás ellen. Minden rangú és minden koru embernek az egészségre a legdrágább kincs. Semmit se mulasztson el tehát az ember, a mivel legyőzheti mindazt, a mi az egészségre káros, vagy

a mivel visszanyerheti a régi erőt. Az egészség különféle okból fordulhat rosszabbra; ilyen ok: veszedelmes betegség, melyet nem lehet mindig elkerülni, de veszedelmes következményeit el lehet távolítani; természetes gyöngeség, túleröltetés, gyakori kifárasztó munka vagy más hiba teljesen kimeríti az ember erejét. Elsőben is azt kell megvizsgálni, vajjon a vér elég erős-e és nem vesztette-e el a vértességekkel melyektől erejét kapja: Ez elengedhetetlenül szükséges, mert a vér gyöngesége ajtót nyit mindenféle hetegségnek, mint véréngesség, sárgaság, általános gyöngeség, a minek ismét sok különböző bajt haláláig lehet a következménye, Miscoicz Pál ur Cham-

pagneban (Svájc, Wadt-Kanton) a vérszegénysége következtében kétségbejött helyzetbe jutott. E sorokban, írja lelévelében, tudtára adom azt a csodálatos hatást, melyet a Pink-pilula használatá telt rám. Azóta mintha újra születtem volna. Hosszú idő óta rettenetes fejfájás kínozott, nem tudtam már aludni és álmomból minden pillanatban lidérenyomás ébresztett föl. Nem volt étvágyam és nem tudtam megemészteni azt a keveset sem, a mit ettem. Egyszermind a hátam fáj és olyan oldalszurásom volt, hogy elállott a lélekzetem, szóval valóságos vértanu voltam. Csak miután a Pink-pilulát használtam, tért vissza az egészségem és ma erősebb vagyok, mint valaha. Ismét kifáradás nélkül dolgozom és örömmel fölhalmozom önt e sorok közlésére. E hatalmas vérrősítő szerrel könnyen le lehet győzni e vérszegénységet, az idegek és a vér gyöngeségét. A Pink-pilula kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszerárban. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és hat doboz 9 frt. Magyarországi főraktár Török József gyógyszerárban, Budapest, Király-utca 12.

(A Horgony-Pain-Expeller igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csipfájdalom, fejfájásnál, köszvénynél, csúznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító-hatásúknak bizonyultak, sőt járványkórnál, minő: a kolera, hanyóhasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszerré jó eredménnyel használtatott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan: mint „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller“ vagy „Richter-féle Horgony-Liniment“ kérendő és a „Horgony“ védjegyre kérünk figyelni.

(Haladunk. Miként értesülünk, a fumei cacó- és csokoládé gyár részvény társaságnak annyi a megrendelése, hogy munkásainak a számát kénytelen volt megkészezzeni.

Színház.

Örömmel nyitjuk meg ez idén is ezen rovatunkat. Hét-nyolc hónapos szellemi télienség után lelki szükségét érzi az ember színművészetnek.

A színészet az ember értelmi életét újból feltámasztja, s az emberi tanulságok árjával veszi azt körül.

Amikor efeletti örömről teszünk szót, sietünk támogatásunkat a színművészetnek felajánlani. Sietünk kijelenteni, hogy mindent megteszünk az érdekében s utjából — eránktól telhetőleg — minden akadályt elhárítani igyekezünk.

Ezekkel kifejeztük, hogy igaz lelkesedéssel vagyunk az ügy iránt, s amikor ennek az érdekében van és lesz szó, nem tekintünk személyeket, csak tényezőket, akik az ügy szolgálatába bocsájtották munkásságukat. S amikor az igazság érdekében ítéletünket szinte nyíltsággal hozzuk a nyilvánosság elé, azt is az ügy érdekében, az iránti lelkesedésből tesszük, amint hogy az elismerő szavunkat szintén ezen szempontból mondanjuk.

Tehát így leszünk.

Bank-bán.

Bemutató előadás.

Szombat, november hó 11.

Ma volt színtársulatunk drámai személyzetének a bemutatója. Színre került Katona József „Bank Bán“-ja a legkitűnőbb és legnemzetibb magyar szomorjáték.

Régi ismerőseink közül csupán Palágyi Lajost üdvözölte színházunk közönsége, Biberach szerepében.

Újból az a Palágyi állt előttünk, akit mi rég ismerünk, akit látni oly komolyan vágytunk, hogy ennek a közkívánságnak engedve, a színiügyi bizottság határozott óhajára hozta őt Deák színiigazgató visza.

Különösen nagy volt ő a negyedik felvonásbeli meghatási jelenetében. Ebben bántuk őt már korábban is. Művészet és teremtő képessége itt jutott legjobban érvényre. Bár minden mozdulata, minden szava a művészt jellegét hordta magán. Üdvözöljük őt, örülünk, hogy itt van.

Murányi Juliska Melindája igen tetszett. Sokat remélünk tőle, azt is, hogy reményeinkben nem csalatkoznak.

Beczkóy intelligenciájában élveztünk. Gyárfás nem Bank-Bán.

Székely Renélő most még kevés jót mondhatunk. Szépek voltak a jelmezei.

Bank negyedik felvonásbeli magyar díze a Nemzeti színházba illet volna.

Ezeket kívül sokat kívánunk még.

Mé.

Városi ügyek.

Hirdetmény a gyárak és iparosműhelyekben alkalmazott egyének bevallása tárgyában. A gyárak és iparosműhelyek tulajdonosai ezennel fölhívatnak, hogy az 1874. évi XXX. t. cz. 168. szám első bekezdésében kimondott kötelezettség alapján de saját jól felfogott érdekükben is a vezetésük alatt álló vállalatokban az 1899. év október havában alkalmazott összes munkásokról, munkásokról, segédekről, szolgákról, cselédekről, díjnokról, szóval az illető gyárban vagy iparosműhelyben alkalmazott összes egyénéről az e czélra a községi előjárás, illetve városi adóhivatalból díjmentesen beszerezhető nyomtatványon szerkesztett és az alkalmazottak lakhelyére való tekintettel községünkön kívül elkülönített névjegyzékeket egy-egy példányban készítsék el és 1899. évi november hó 15-ig a zombori kir. pénzügyigazgatósághoz az illető községi előjárás (városi adóhivatal) útján küldjék be. E névjegyzékben a gyáros illetve az iparosműhely vállalkozója csupán az alkalmazottak neveinek, alkalmaztatásuk minőségének s végül napszámuk, bérük illetőleg havi díjuknak megfelelő 1—7. ro-

vatokat töltsék ki. Zombor, 1899. évi november hó 3-án. Trischler s. k., polgármester.

A Zombor szab. kir. város róm. kath. kegyúri bizottság kezelése alatt levő egyházpénztárának 1900. évi költségelőirányzata.

I. czim.

Évi fizetések, bérek és járulások

a) Plébános évi fizetése 5000 kor.
b) Plébános évi misebor általánosa 105 kor.
c) Plébános évi ministrans gyermekek díjazására 120 kor. A három káplán évi fizetése 600—600 kor. A kegyuri bizottsági ügyész évi tiszteletdíja 200 kor., a kegyuri bizottsági jegyző évi tiszteletdíja 200 kor. A gondnok-pénztáros évi fizetése 1200 kor. a gondnok-ellenőr évi fizetése 800 kor. a) Kantor évi fizetése 1200 kor. b) Kantor évi lakbér-illetménye 400 kor. c) segéd tartási pótléka 400 kor. a) Sekrestyés évi fizetése 720 kor. b) Sekrestyés évi pótléka a templomi fekérruha-mosás és ostayasításért 160 kor. Templom- és irodaszolg. a) évi fizetése 600 kor. a) Harangozó évi fizetése 600 kor. b) Harangozó évi fagygyugyertya általánosa 7 kor. 20 fil. A Rókus temetőőr évi fizetése 33 kor. 60 fillér. A kistemetőőr évi fizetése 33 kor. 60 fil. A kályváriaőr évi fizetése 33 kor. 60 fil. A haviboldogasszony kápolnaőr évi fizetése 33 kor. 60 fil.

II. czim.

Irodai szükségletek, nyomtatványok és könyvkötői munka.

Irszerek és eszközök váltásdíja: a) plébános urnak 20 kor. b) ügyész urnak 20 kor. c) jegyző urnak 20 kor. d) pénztárnok urnak 20 kor. e) ellenőr urnak 20 kor. Egyéb irodai szükségletek 40 kor. 6 köbméter cserfa a pénztári iroda fűtésére 46 kor. Ugyanannak felapítása és felhordása 9 kor. A kegyuri bizottság, plébánia és a pénztár részére nyomtatványok 120 kor. A fentiek részére jegyzőkönyvek, anyakönyvek és számadások bekötési könyvkötői munkák 30 kor. Telefon-hálózat előfizetése 60 kor. Összesen 405 kr.

III. czim.

Allami, városi adók és illetek

Zombor szab. kir. város adópénztárnál: a) haviboldogasszony-kápolna és az új temető rész földadója 49 kor. 54 fillér. b) boltok után fizetendő házbéradó 964 kor. 12 fil. c) II. osztályu kerestető 8 kor. d) általános jövedelmi pótdó 395 kor. 20 fil. e) városi pótdó 520 kor. f) uti adóra 33 kor. 58 fil. Plébános javadalmához tartozó földek állami és uti adója 344 kor. 84 fil. A fentiek után járó illeték egyenérték a zombori m. kir. adóhivatalnál 378 kor. 72 fil. Összesen 2604 kor.

IV. czim.

Épületek és azok fenntartása és

köckeresztkek javítása

Templom, plébánia és melléképületei, javítása, tisztítása és fenntartása 800 kor. Rókus-sírkertben a temető lakása mellett építendő felszerület 980 kor. A Rókus-sírkerthez csatolt területen készítenő kőkereszt és kovósolt vasrácskapu felállítására 4400 kor. Az összes épületek kéményeinek tisztítása 40 kor. Az összes épületek tűzkár elleni biztosítása 100 kor. A templom, plébánia és Rókus-temető előtti és a kispárzék melletti aszfaltjárda költsége (kamat nélkül 3206 kor. 04 fillér) 3900 kor. Az épületek bidogteteinek, átfestéseért 270 kor. Összesen 9890 kor.

V. czim.

Templomi szükségletekre.

Misemondó ruhákra és missaléokra 800 korona. Viasz- és stearin-gyertyákra 600 kor. Olaj, tőmjén és gyapotra 60 kor. A szentsír kivilágítására felhasználandó szesz, lampon, fagygyümök, és annak díszítésére virág és dísznövény 80 korona. Harangkötelek és szijakra 30 kor. Birkák

és azok díszítésére 30 kor. Sátoros ünnepeken fű és zöld galyak szállítása 30 kor. Különbféle templomi szerek és beszerzés vagy javítása, lámpák és gergygartások tisztítása 120 kor. Összesen 1750 kor.

VI. czim.

Különbféle szükségletek.

El- és bérbeadás, esetleg másnemű hirdetésekért 20 kor. 86 fil. A haviboldogasszony-kápolna bueskültségei 44 kor. Péter-fillér adományra 20 kor. A kispiaernak éven át tisztításért 36 kor. 14 fil. Az összes czimeket illetőleg, előre nem látható kiadásokra 100 kor. Összesen 1121 korona.

Törvénykezés.

§ Emberhalál Ó-szivaazon. Ez évi szeptember 17-én történt, hogy Dusanits Tódor ó-szivaci béres legény éjjel megtámadta Laforsch István új-szivaczi polgárt, midőn feleségével együtt Teréz nevű lányukat kísérték haza az ó-szivaczi táncziskolából.

Dusanits egy nagy fabottal fejbe ütötte Laforsch Istvánt és fellökte feleségét, aztán megfutamadott. A felháborodott ember utána futott Dusanitsnak s midőn elérte, a Dusanits kezéből kitépett bottal úgy vágta agynehányszor főbe hogy Dusanits meghalt.

Tegnap délelőtt tárgyalta e bűntényben dr. Markovitch Lajos elnökölte alatt a zombori kir. trvszék. Birák: Dr. Konyovits György és Radány Péter. jegyző: Gonda József, ügyész: Dr. Atányi József. Védő: Dr. Buják József.

A bizonyítási eljárás lefolytatása után, a btkv. 279. §-ába ütköző s a 281. §-ának 2-ik pontja szerint mindösülő szándékos emberölés büntette miatt egy évi börtönrre ítélte.

Dusanits mint — a végtárgyalás kitünt — azért haragudott Laforschékra,

mert szerette Laforsch, Teréz nevű leányát s az apa ellene volt a házasságnak. —

Mikor az ítéletet kihirdette az elnök, a végtárgyaláson jelen levő Laforsch család hangosan zokogott s a feltételeken szabaddábra helyezte Laforsch Istvánt könyvezve ölegette a szép Laforsch Teréz, a lánya.

k. j.

Irodalom.

— Sulamith. Rég nem aratott szindarab olyan fenomenális sikert mint a Sulamith, e. a zsidó opera, amely az elmúlt nyáron az ó-budai Kisfaludy színházban volt alkálzós darabja, ősz óta pedig a Wesselenyi-utcai Magyar színházba vonza óriási tömegben a közönséget. És tagadhatatlan, hogy a siker rugóját első sorban a dalmű színes és végtelenül hangulatos zenéjében találhatjuk meg. A régi zsidó dallamok a maguk kendőzetlen műveltségben sajtáságosan bánatos karakterjűekkel mélyen a szívre hatnak s a ki azokat egyszer meghallja, nagyszerű hatásuk alól többé nem igen képes megszabadulni. Most hogy a Sulamith zenéje nyomtatásban is megjelent, közönségünk hatványozott élvezettel foglalkozhat majd a Goldtaden és Davidssohn remekművével. Elzongorozathatja majd kedvenc dallamait s nem kell neki emlékező tehetséggére támaszkodnia kell az előtt, a mikor zenemű kiadók meg távol állottak tőle a gondolatától, hogy ők a Sulamith zenéjét még valaha ki is adják. A Rózsavölgyi és társaság most legújabbban három kiadást is rendezett ebből s pedig egy füzetet potpour alakjában, egyet a melyben a dallamok kei ringőnek vannak feldolgozva s végül egy francia négyest ugyancsak az opera motívumaiból. A potpourrit és négyest Angelt Vilmos dolgozta át a keringő pedig a Rosenzweig Armin avatott tollából ered. A ki ismeri az utóbbi zeneszerzőnk tehetséget a keleti dallamok kitálatásában könnyen gondol-

hatja, hogy a Sulamith transzkripció is teljesen mellő a keleti stílusban alkotott eddigi munkáihoz. Ajánljuk e szerzeményeket olvasó közönségünk figyelmébe A potpourri ára 3 korona, a másik kettő 2-2 korona.

— A Verne munkáinak gyűjteményes kiadásában, melyet a franklin-Társulat az eredeti francia illusztrációkkal díszítve bocsát közre, megjelentek a 142-48-ig terjedő füzetek. Első részét közlik ezek egy híres regényének, a Sándor Mátyásnak, mely minket már azért is közelről érdekel, mert tárgya magyar földről való. Fantasztikus, mint minden Verne regény, érdekes mint kevés az ő kitűnő műveinek gazdag sorozatában. Fordította Huszár Imréről való, a ki Vernét oly szeretettel és hivatottsággal tolmácsolja nyelvünkön, Egy egy füzet ára 20 kr. Az egyes munkák egyenkint is kaphatók a kiadónál (IV., Egyetem-utca 4.) vagy minden hazai könyvkereskedésben.

— Karazin Nikolajevics. A kétlábú farkas. Orosz regény. A modern orosz irodalom nagynevű íróihoz, a kiket eddig már ismer közönségünk, most Karazin szegődik. Regénye, mely Ambrozovics Deszsinben kitűnő magyartóra akadt, azok közül való, melyek az új orosz írókat Európaszerte oly népszerűvé tették. Erősen redli háttér, a mese-tízta lélektani alapon fejlődő, a szenvedélyek rendkívüli jellegzetes rajzolásával. A hatalmas szenvedélyek e regény főmotívumai is és maga az egész tárgy azzal a sajátos hatással van, mely az orosz történeteket az olvasó lelkébe ellenállhatlan erővel lojta be. Karazin regényét eredeti orosz rajzok díszítik és egész kiállítása a Franklin-Társulattól megszokott ízlésre vall. Ára füzet 1 ft 20 kr.

Felolós szerkesztő Dr. Alföldy Árpád

ügyvéd.

Kiada helytartó: Oblát Károly.

Coccolat

SUCHARD

Cacao

Mindenhol kapható.

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziser ellentáll az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsöléként alkalmaztatik közvényenél, csúsznál, tagzsárgatásnál és megüledéseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Limentet elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerháznál kapható van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapestben. Bevásárlás alkalmával igazi óvatosság legyünk, mert több kisebb-bertéki utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkarsodni, az minden egyes üveget „Horgony” vedjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza. RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT és. és kir. udvari szállítók.

1-3 éves homoki ó-siller vagy fehér asztali bor erősség és év szerint. 100 literenként 24-26-28 ft. finom pessenyó vagy fabor 30-33 ft.

Ujbor (foltve) minőség szerint 14-18 ft. pessenyó- és fabor 20-22 ft.

Nagyobb vételnél minta küldetik. A megrendelő nyugodt lehet, hogy eredeti vésza minőségű borhoz jutatom, erről jó hírnevem nyújt kezeséget.

Bor.

Szőlővessző.

Fajlata, háromszor permetezett, jól beérett, legjelesebb honokra való fajokban (Kivi d., Kadar, Olasz r., Erőli, Sienka, kamka, Mènes I., Furmint, Ezerjó, Piros és Fehér chasselas) ültetés alá 50-60 cm. hosszúra vágva 3 ftról 7 ftrig. — Gyökerek (1-2 éves) faj szerint 8 ftről 16 ftrig. 25 forint vételnél 5 százalék, 50 ftrnál 10 százalék, 100 ftrnál 15 százalék engedmény adatik.

Kitűnő piros, fehér és kék fajokban, 6 láb magasán ojtva, 2-3-4-5 éves, igen erős esemete, erősség szerint 30 ftről 60 krig. 10 ftr vételnél 20 százalék, 25 ftrnél 25 százalék, 50 ftrnél 30 százalék engedmény adatik.

Nemes eperfa-ojtvány.

50 ftrnál 30 százalék, 100 ftrnál 40 százalék engedmény. Az eperfa elég jól árnyékol, olonésége nines, minden évben bőven terem, gyümölcsöt egy a két-, mint a többiünk egyaránt szeretik; kitűnő pálinka is főzhető belőle. Ceglédn igen jóvedelmező fának ismerjük. Kár volna háznak, kertünk, szőlőnk vagy egyéb birtokunkat a nélkül hagyni.

Birs-ojtványok.

Rendkívül nagy gyümölcsű fajokban (Konstantinápolyi, Portugali, v. rias stb.) melyek az ültetés évében már gyümölcsöt hoznak, azután pedig rendkívül bőven teremnek. Faja igénytelen, beteg és olonéságtól egyaránt mentes. Vannak rendkívül, kiket az egész száron, a tetején, a gyökereken is lehet ültetni. Rendkívül hamar teremnek, gyümölcse kedves, sokáig áll, magas árban értékesíthető és sokféleképpen fol is dolgozható. A 2-3-4-5 éves, rendkívül szép és gazdag gyökerű fák darabja erősség szerint 30 ftről 60 krig. Nagyobb vételnél olyan engedmény adatik, mint az eperfaé.

[Páncsi vagy kőrösi Termé] Termékeinket előmozdítani háromszor lett permetezve, s így, ha az a foltatolag permetezték, bőven fog teremni. Faja erősségese, gyökere gazdag gyökerű fák darabja 15 ftről 50 krig. Nagyobb vételnél ugyanolyan engedmény, mint az eperfaé.

Spanyol meggy, fekete.

6-8 láb magas, rendkívül gazdag gyökerű, tele belü és könnyű törű, 2-3-4-5 éves diófák ára erősség szerint 20 ftről 50 krig.

Diófa.

Nagyobb vételnél ugyanolyan engedmény, mint az eperfaé.

Minden másféle nemes gyümölcsfák, természetesen kőrté, alma, szilva, ősz és kajsziabarack, csersznye, meggy, szőlő kesztonya, lúsponya magas áruok és törpe állásukban, — erősség szerint 20 ftről 50 krig szintén kaphatók.

Kiselejtett nemes ojtványok 2-3-4-5 éves életkorú példányokban, azok kora és erőssége szerint 3-5-7-10-15 krajczár árban.

Mindenféle vadonok erősség szerint 5 forint 55 krajczártól 10 forintig ezrentint.

Kerti eszkozök. Kitűnő és tartós anyagból rendkívül szállárán készült korokok (sarabok), szőlő ültető vasak, továbbá kerti fűrészek, ollók, fűrészek, szőlő és őfő kesztyű, eszényű jelfa és ojtó kenőcs igen olcsó árak mellett rendelhető meg.

Ár- és névjegyzéket küld:

Ungváry László, föld-, szőlő- és iskola-birtokos Ceglédről.

Elsőrendű
hazai gyártmány

Mégis csak **legjobb**
a mindennit kapható

Fiumei

Csokoládé

és

Cacao.

Tápláló-tojásfehérje.

1 kiló T r o p o n ugyanannyi táplálék értéke van mint 5 kiló marhahúsnak vagy 180—200 tojás. Tropón a testben közvetlenül véré és izomtartalékká változik át, anélkül, hogy kövérséget képezne. Tropón tehát rendes élvezetnél az erőt beteg és egészségsnél nagyon előmozdítja, tehát minden ételhez hozzákeverhető. Olcsó áránál fogva Tropón mindenki által beszerezhető.

Kapható gyógyszerárak és droguista-üzletekben.

Tropón-Werke, Mülheim-Rhein.

Egyedüli képviselő Osztr. Magyarország részére

**M. Winkler, Wien 5,
Wienstr. 55.**

Ügynököket

és olyanokat is, kik már ily minőségben alkalmazva vannak, azonnal mindenhol minden körületben akezeplők biztos fizetés és magas jutalék mellett, szabadalmazott cikkek eladására, mely minden gazda, földbírtokos és magánembereknél nélkülözhetlen. Az ügynökséget mindenki, ki magánszemélyeknél ismeretlennel bir, szabad idejében gyakorolhatja Ajánlatok ezen címre intézendők. **Wilhelm Werich, Prag 1487-II.**

Üzletátvétel.

Van szencsém a n. é. vevő közönséget tisztelettel értesíteni, hogy a helyben 20 év óta atyám

Spitzer J. B.

úr vezetésével

„PROSZNITZ MIHÁLY FIAI“

czég alatt fennálló szolid

kézműáru és divatáru kereskedés raktárát

vétel útján megszereztem és

Spitzer Sándor

törvényszékieleg bej. czég alatt ugyanazon helyiségben a mai igényeknek minden tekintetben megfelelő üzletet folytatok.

Legelső raktárakban szerzett üzleti tapasztalataim és a rendelkezésemre álló tőke lehetővé teszik a legkényesebb igényeket is kielégítenem.

Midőn még kérem, hogy azon bizalom, melylyel atyámat hosszú évek során megtisztelni kegyesek voltak. reám ruházni szíveskedjenek, melynek kiérdemlése mindenkor főtörekvésemet fogja képezni.

Kitünő tisztelettel

SPITZER SÁNDOR.

XXXXXXXXXXXX 20% engedélyt kap mindenki, XXXXXXXXXXXXXXX

G U M M I

halhólyag, az egyedüli legbiztosabb, legmegbízhatóbb és teljesen ártalmatlan, gyorsan és könnyen alkalmazható óvszer férfiak és nők részére. Ára tuzatonként **eredeti párisi minőség** -ben frt 1.—, 2.—, 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, 7.— és frt 8.—. **Bouts americ** tuzatja frt 3.— 4.— és frt 5.—.

Női óvszerek: Hasse tanácsfele frt 2.—, Mensinga tanácsfele frt 2.50, Dr. Carlet-féle frt 3.— darabonként. Ezen női óvszerek százszor is használhatók.

Hölgy szivacsok, valódi párisi, tuzatonként frt 2.—, 3.—, 4.—, 5.— és frt 6.—.

Diana öv havi kötő nőknek, legjobb a világon, drája frt 2.50.

Kimerítő árjegyzék zárt borítékban ingyen és bérmentve.
Megrendelés eket pontosan és diszeriten eszközöl utánvét mellett vagy a pénz előleget beküldése után!

J. REIF,

Bécs, Brandstätte 3.

1881-ben alapított hírneves hígeniai specialista cég.

XXXXXXXXXXXX ki • hirdetésre hivatkozik! XXXXXXXXXXXXXXX

XX

KLYTHIA

A BŐR
ÁPOLÁSÁRA

RIZSPOR

Az arczbőr szépítése és finomítása.
Tegelegánsabb toiletté-, bál- és szalon-puder fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyileg megvizsgálva sajanlva dr. Pohl J. J. cs. kir. tanáré által Bécsben.

Elismerő levelek a legjobb körökből min. lea dobozhoz mellékelve.

Taussig Gottlieb

cs. és kir. udvari toiletté szappan és illatszergyár.
Bécs I., Wollzeile 3. sz.

Kapható: a legjobb illatszert-, droguin-és gyógyszerárakban! valamint Zomborban: Engel Mór, Weidinger S. és Zs és Teltsch Gáspár keresk. czégnél.

XX

Szabadalmazott sodronyüveg

a legjobb anyag felső villágosságoknak padok gyárlakok különféle vastagságokban; terjedelmük 175□ mtr. Különös előnyei: A lehető legnagyobb töredékeny biztonság keszülülés és verés ellen, a kellemetlen sodrony rostélyok mellőzése tűzbiztosság a legnagyobb mértékben, tömött maradása esetleges törésnél, minthogy a sodronybetetés az üveget erősen összelartja, a villágosságnak könnyű áthatósága ezelőtt sohasem ismert villágosság elérés. Sok állami- és magánpületeknél a legnagyobb meglepéssel használatalban. Számítalan bizonyítvány, prospectus és minták rendelkezésre. **Öntött üveg-padlόμεlemek felső villágosságnak** alagutak, földalatti járdák vasutaknál megvilágítására, erős anyagokban sima vagy mintázott, fehér, félféher (körülbelül 30% al olesóbb mint rendes nyers öntött üveg) és színes sodrony-betetéssel vagy nélkül.

Üveg-fedelcsekép és üveg-fodorcsekép

különféle alak és nagyságban
Aktien-Gesellschaft für Glasindustrie vorm. Friedr. Siemens

Nausattl bei Elbogen (Böhmen.)

Más gyártmányok mindentéle üvegüvegzőrök, táblaüveg, (b.lga és német.) üvegöntés és mintaüveg; szabadalmazott üvegbetűk.)

Gőzmalom,

mely áll 2 pár 40" kő 2 henger Stabil gép condenzátorral, teljesen feszerelve, működésben látható, buza termelő vidéken más vállalat miatt, olesó áron eladó.

Klein és Blum
Siklóson.

Arany- és ezüstáru-gyár és verde-intézet.

Rubin A. és fia
BUDAPEST.

Gyár:

VIII. Német-utca 9

Telefon 56-60.

Iroda és elárúztás:

VIII. Eszterházy-utca 20.

Telefon 57-92.

Saját készítményű

sima és mintázott evőkészletek, tálcák, kenyérkosarak, gyümölestartók, girandolok, gyertyatartók, service-ok, tolette-ok, versenydíjak, koszorúk, érmek, mindennemű egyházi tárgyak stb. mindennemű kivitelben.

Nagybani árak.

Javitások és újja-alakítások saját költségen eszközöltetnek.

KATHREINER-FÉLE

Kneipp
maláta kávé.

Nagymama nehem is!

Évek óta kitűnő pótléknak bizonyult a babkavéhoz. — Ideg-, szív- és gyomor bajoknál, vérszegénységnek orvosilag ajánlva. Legkedveltebb kávéital a családok százezereinél.

H i r d e t m é n y.

Ő cs. és apostoli királyi Felségének legfelső elhatározása alapján ezennel megkezdeklik

a XXI-ik magyar királyi allamsorsjáték

rendezése, melynek remélhető tisztá jövedelme **közhasznu és jótékony célzókra** fog fordíttatni.

E sorsjáték összes, 7691-ben megállapított nyereményei az alább következő játékterv szerint **365.000 koronára rugnak** és pedig:

1 főnyeremény	— — 150.000	korona	10 nyeremény	— — á 1.000	korona
1	— — 50.000	"	20	— — " 500	"
1	— — 20.000	"	50	— — " 100	"
1	— — 10.000	"	100	— — " 50	"
2 nyeremény	— — á 5.000	"	1000	— — " 20	"
5	— — " 2.000	"	6500	— — " 10	"

Az összes nyeremények készpénzben fizetlnek ki.

A húzás visszavonhatatlanul 1899. évi dec. 30-án Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 2 ferral o. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók a m. k. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (IX., Csepel rakpart, félmelet), a hová a megrendelt sorsjegyek ára póstautility mellett előre beküldendő, valamennyi adó- és sóhivatalnál, a legtöbb postahivatalnál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyáruló közegeknél.

Budapesten, 1899. augusztus hó 1-én

Magy. kir. lottójövedéki-igazgatóság.

BRÁZAY KÁLMÁN
SÓSBORSZEBZ
 KÉSZÍTŐANYEL.

NAGY ÖVEG ÁRA - 2 KOR
 KIS ÖVEG ÁRA - 1 KOR

Használati utasítás minden öveghez mellékelve van.

Világhírű, rendkívül jó hatású házászer bedörzsölés által, megbűléses esetekben: csúz, köszvény és fülzúgogatásnál, humoros szemhajeknál, toroklobnál, differtitissnél, fogfájásnál, migrain, hajhullás és lábbizadás ellen. Gyógyegymódra (masszage) orvosi tekintélyek által ajánlott kiváló szer. Használati utasítás, melyben minden egyes baj ellen miként alkalmazása e szernek részletesen le van írva, minden öveghez mellékelve van.

Gyártási hely Budapest.
 Kapható minden fűszerkereskedésben és gyógyszerárban.
 Számos elismerő levél a világ minden részéből.

THE MUTUAL
 New-Yorki Életbiztosító-Társaság
 — Alapított 1842-ben. —
 Tisztán kölesönös. — Részvényesek nincsenek.
 Változatlan díjtételek utánfizetési kötelezettség nélkül.

KIVONAT
 az 1898. évi december hó 31-én lezárt mérlegből:

Biztosítéki alap 1898. dec 31-én	Frcs.	1,437,913,602.90
Tehermentes nyeresemény tartalék (felesleg)	Frcs.	218,653,288.20
Készpénzsztalék kötvénytulajdonosok részére	Frcs.	11,502,690.67
Összes bevétel	Frcs.	285,008,442.64
Összes kifizetések kötvénytulajdonosoknak	Frcs.	128,246,939.04
Érvényben levő biztosítások	Frcs.	5,034,777,190.62

Három évi fennállás után a társaság új kötvényei semmi esetre sem válhatnak teljesen értéktelenné, rendkívül magas összegű kölesönre jogosítanak és egyéb kiválóan előnyös kedvezményeket nyújtanak.

Díjtáblázatokkal és felvilágosításokkal szolgál a társaság zombori főügynöke
GOMBOS MÓR ur
 és a vezérigazgatóság Magyarország részére
 Budapest Károly-körút 26.

Kereskedősegéd
 a rőfös- és fűszeráru-szakmából, azonnal állandó alkalmazást kaphat **WETZLBERG IGNACZ**-nál Nemci-ben (Szlavoniában). Ide intézkedők az ajánlatok is. Évi fizetés 150—180 forint és teljes ellátás.

Med. univ.
Dr. FUCHS MÓR
 SPECIALISTA
S Z E M O R V O S
 Zomborban, Széchényi körút 437.
 néhai TEOFANOVICS ügyvéd házában
 a DREHER-féle sörraktárral szemben, rendel naponta délután 2—4 óráig.

Legnagyobb nyeresemény
 legszerencsésebb esetben
1.000,000 korona.

1.000,000 korona
 A nyeresemények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Sorszám	Érték (Korona)
1	Jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	" "	200000
2	" "	100000
1	" "	90000
1	" "	80000
1	" "	70000
2	" "	60000
1	" "	40000
5	" "	30000
1	" "	25000
7	" "	20000
3	" "	15000
31	" "	10000
67	" "	5000
3	" "	3000
432	" "	2000
763	" "	1000
1238	" "	500
90	" "	300
31700	" "	200
3900	" "	170
4900	" "	130
50	" "	100
3900	" "	80
2900	" "	40
50,000	nyer. és jut. összegében	13.160,000

Az ötödik nagy m. kir. osztályosorsjáték nem okára ismét kezdődik és
100,000 sorsjegyre újból **50,000** nyeresemény jut, vagyis az oldalt levő nyereseményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.
 A nyeresési esélyek tehát, mint már általában ismeretes, óriásiak.
 Összesen tizenhárom millió 160.000 koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeresemény legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Szíves mielőbbi megrendeléseknél eredeti sorsjegyeket a természetű eredeti árban és pedig: egy egész l. o. eredeti sorsjegyet 6.—
 " fél " " " " 3.—
 " negyed " " " " 1.50
 " nyolcad " " " " 0.75
 küldünk szét utánvétellel vagy a pénz előleget beküldése ellenében.
 A huzások után megküldjük tisztelt voróinknak a hivatalos huzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A huzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek és azoknál mindenki megjelölhetik.
 Kérjük a rendelvényeket mielőbb, legkésőbb azonban
f. é. nov. 16. és 17-ig,
 hozzánk beküldeni.

Török A. és T^{SA}
 a m. kir. szab. osztályosorsjáték főelárúslótól
Budapest,
 V., Váci-körút 4/a.

Sok és nagy nyereseményt fizetünk ki tisztelt voróinknak; rövid idő alatt két millió koronánál többet.

Rendelőlevél levárandó, **TÖRÖK A. és TARSÁ** uraknak Budapest
 Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztályosorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.
 AZ ÖSSZEGET forint utánvételre kérem }
 } postautalvánnyal küldöm. } A nem tetsző törlendő.
 Pontos ezim: